

Ett mer jämlikt och jämställt Norrköping



Vänsterpartiets förslag till budget 2017

När Vänsterpartiet är med märks skillnad!

Vänsterpartiet har fått igenom en historisk satsning till kommunerna i samarbetet med regeringen, 10 välfärds miljarder. Norrköping får 122 miljoner kronor, Vänsterpartiet har skapat förutsättningar för de satsningar på välfärden som kommunen gör nästkommande åren. Det ser vi positiva effekter av när vi nu lägger fram budgetförslag för Norrköpings kommun. Dessa miljoner möjliggör bättre kvalitet i vården, skolan och omsorgen. Något som kan göra skillnad på riktigt för alla de kvinnor och män som jobbar hårt i välfärden och alla de äldre och barnfamiljer som behöver välfärden för att livet ska fungera. Med dessa välfärds miljoner kan Norrköping ta ett viktigt steg i rätt riktning mot större jämlikhet och jämställdhet. Vänsterpartiet gör skillnad.

Förutsättningar

Vänsterpartiet är ett socialistiskt och feministiskt parti på ekologisk grund. Partiets politik och verksamhet bestäms av vårt mål om ett samhälle grundat på demokrati, jämlikhet och solidaritet. Vi strävar efter ett samhälle befriat från klass-, köns- och etniskt förtryck, ett rättvist och ekologiskt hållbart samhälle där kvinnor och män bygger sin framtid i frihet och samverkan.

Norrköping är en delad kommun. Vissa kommundelar har en befolkning med höga inkomster medan andra har betydligt sämre. Vi vill minska segregationen bland annat genom att höja kvaliteten och likvärdigheten i förskolan samt bygga fler bostäder som alla kan ha råd med. En starkt välfärd är en förutsättning för ett gott liv och en hållbar kommun.

Mycket har tyvärr förändrats till det sämre på kort tid i Norrköping. Idag är det inte självklart att vår gemensamma välfärd ska finansieras och drivas offentligt eller utan vinstintresse. Det nya är att låta marknadskrafterna styra över allt mer av våra skattepengar. Det sker bland annat genom att man privatiserar hemtjänsten och delar av socialtjänsten. Majoriteten har valt att kalla det för "kreativa lösningar", vi anser att de snarare abdikerar från det uppdrag som väljarna gett dem.

Vänsterpartiet driver att våra gemensamma skattepengar ska användas i verksamheten – inte gå till vinst. Skattepengar ska användas till att anställa fler i skolan, vården, på fritidshem och inom socialtjänsten- inte läggas på hög eller gå till vinst. Bara så bygger vi ett öppet och solidarisk Norrköping för alla. Ett samhälle som byggs på gemensam välfärd och solidaritet är starkare än ett samhälle där marknadens girighet får råda.



Välfärdssatsningar

Vänsterpartiets budget genomsyras av tre vägledande principer: en stark välfärd, förbättringar av kvinnors villkor och en stark tro på ett samhälle där alla har möjlighet att bidra. I Vänsterpartiets förslag till budget ger vi vår syn på hur Norrköping kan utvecklas till en bättre kommun med start under 2017. Detta förslag är inte ett heltäckande politiskt program, det finns mycket mer att göra men detta är en god början.

I Norrköping måste vi göra vårt bästa för att lösa de utmaningar vi står inför: ojämlikhet, arbetslöshet, ojämställdhet mellan kvinnor och män, bostadsbrist och klimatkris. Vi vet också att ett starkt samhälle är avgörande för att motverka att rasistiska krafter vinner terräng. Kommunen växer och vi behöver göra stora satsningar i välfärden. Detta eftersom vi ser att behoven inom skola, förskola och äldreomsorg är mycket stora de kommande åren, med större barnkullar och många äldre som behöver mer hemtjänst än tidigare. Befolkningen varierar och förändras mellan åren och vi måste vara beredda att hänga med och göra rätt politiska prioriteringar. Det är inte rimligt att exempelvis dagens förskolebarn inte kan delta i förskolan för att bekosta morgondagens utbyggnad av Ostlänken. Vi har råd med både ny järnväg och förskoleplatser om vi prioriterar rätt.

En tydligare politik är nödvändigt

Vi vill ge alla barn i Norrköping en ärlig chans att lyckas i skolan. För barn i förskoleålder är det viktigt med tidiga insatser. Därför ger vi dem rätt till 30 timmar i förskolan. Barn utvecklas i positiv riktning om de har möjlighet till att gå på fritidshem. Vänsterpartiet vill erbjuda alla barn i årskurs 3 minst 10 timmar på fritidshem.

Världshälsoorganisationen skriver att det finns tre grundläggande skäl att satsa på barn och ungdomar: För det första har vi en moralisk och rättslig plikt att skydda och stödja barns och ungdomars rättigheter, för det andra kommer en satsning på barn och ungdomar på sikt att leda till att vi kommer att få ett sundare samhälle och för det tredje gynnar det den ekonomiska utvecklingen och hållbarheten att rikta insatser mot individer tidigt. Hälsan i barndomen bestämmer hälsan genom livet och in i nästa generation.

Hur en kommun väljer att satsa på de äldre beror på vilket synsätt som råder. Om den växande äldre befolkningen anses liktydig med ökade kostnader blir de äldre en samhällsekonomisk belastning och då ska det tas fram åtgärdslistor med besparingar. Om man i stället ser det som lönsamt att investera i människor kan de äldre istället vara en resurs. Genom att fler håller sig pigga och friska längre upp i åldrarna kan välfärden öka och vårdbehoven minska. Insatser som främjar goda levnadsvanor, som utveckling av Träffpunkterna, blir då ett sätt att nå positiva hälsoeffekter. Satsningen gynnar dessutom särskilt kvinnliga pensionärer med låga inkomster som är överrepresenterade bland våra äldsta. Vänsterpartiet vill därför utöka och utveckla Träffpunkterna.

För att Norrköpings kommun ska vara en kommun där våra anställda vill vara kvar, kan jobba utan att bli sjuka och för att vi ska kunna rekrytera nya medarbetare krävs att vi har en arbetsmiljö som är hållbar, jämlik och ger mervärde. En grundförutsättning för kommunens verksamhet är alltså att våra medarbetare har en god arbetsmiljö, både fysiskt och psyko-socialt. En god arbetsmiljö och ett gott rykte om att vara en bra arbetsgivare gynnar inte bara våra nuvarande och kommande anställda utan också i förlängningen våra kommunmedborgare. Dessutom är de flesta som arbetar i kommunens stora verksamheter som skola och äldreomsorg kvinnor och en självklar del av vår feministiska politik är därför att satsa på att förbättra deras arbetsvillkor.



Vi vill vara en förebild som arbetsgivare och därför satsar vi på kortare arbetstider. Sex timmars arbetsdag är en fråga vi i Vänsterpartiet drivit i många år. Vi ser nu alltför lyckosamma försök i denna riktning, vi vill satsa på den utvecklingen.

Hemtjänstpersonal har ofta en tuff och stressig arbetsmiljö. Därför gör vi en satsning för att få ned sjuktalen och få en mer hållbar arbetssituation genom att erbjuda fysisk träning på arbetstid. Sjuksköterskebristen är kännbar även i Norrköping, vi har i dagsläget stor brist på sjuksköterskor vilket försämrar kvaliteten inom vård- och omsorgsverksamheterna och en alltför hög arbetsbelastning på övrig personal. Men problemet är generellt och det gäller såväl för landsting/regioner som för kommuner. Vänsterpartiet vill ge tillsvidareanställda undersköterskor möjlighet att utbilda sig till sjuksköterskor under arbetstid med goda ekonomiska förutsättningar.

Norrköping behöver fler billiga hyresrätter, därför ska vi bygga lägenheter med rimlig hyra. För att få till en bättre blandning av hyresrätter och bostadsrätter vill vi se till att det byggs ännu mer- bara så kan vi lösa bostadsbristen. Vi måste även ställa krav på byggherrar om att bygga hyresrätter med rimlig hyra när kommunen tilldelar och säljer mark.

Utförsäljningar, ombildning till bostadsrätter, renoveringar som höjer hyrorna och dyra nybyggen kan aldrig lösa bostadsproblemen för de flesta Norrköpingsbor. Bostadsbristen slår dessutom hårdare mot kvinnor som oftare har lägre inkomster och är ensamstående föräldrar.

Vänsterpartiet vill därför ge i uppdrag till Hyresbostäder att öka byggandet av främst billigare hyresrätter med 500 per år under perioden 2017-2020. Vi vill också fortsätta utreda möjligheterna att skapa ett kommunalt byggbolag för att kunna pressa priser och bygga mer.



Kvinnor och män ska ha samma rättigheter och möjligheter att använda sig av kommunens välfärd och service. Könslämnad statistik är ett bra verktyg för att mäta hur det går med jämställdheten, vi anser att sådan statistik alltid ska tas fram där det är möjligt. Där det finns redan idag framgår det ofta att det finns orättvisor gällande hur resurserna till män och kvinnor är fördelade. Ett exempel är att betydligt fler pojkar än flickor deltar i bidragsberättigade idrottsföreningars aktiviteter.

En konkret feministisk satsning som vi vill genomföra handlar om att motverka det sexualiserade våldet mot kvinnor. Många kvinnor och tjejer känner rädsla i vardagen, vilket begränsar deras frihet. De tvingas ta omvägar, undvika parker och vågar ibland inte vara ensamma utomhus på natten. Många väljer att stanna hemma på kvällen om de inte vet att de hela tiden kan ha sällskap med någon kompis. Vänsterpartiet vill införa Feministisk utbildning i skolan. En utbildning som handlar om att skaffa sig kunskap om det sexualiserade våldet, om samarbete mellan flickor och kvinnor samt att skaffa sig handlingsberedskap för att kunna försvara sig mentalt, verbalt och fysiskt.

För hållbarhetens skull måste och i takt med att staden förtätas behöver vi också skapa fler gröna ytor i våra bostadsområden. Vi har en fantastisk allemansrätt, men alla har inte möjlighet att ta sig ut i skog och mark. Att skapa minst en "ätbar park" skulle öka överbygga sociala strukturer, vara nyttigt i utbildningssyfte och göra oss till en progressiv miljökommun. Ytor för stadsodling och kolonilotter ska också skapas i befintlig bebyggelse och vara en självklarhet i all nybyggnation.

VÄNSTERPARTIETS BUDGETSATSNINGAR

2000 hyreslägenheter, vi bygger bort trångboddheten

Norrköpings kommun ändrar ägardirektivet till hyresbostäder så att målet ska vara 500 nybyggda hyresrätter per år fram till 2020. Av dessa skall minst en fjärdedel vara billigare med en sluthyra på under 1400 per kvadratmeter och år. Bolaget ska också aktivt arbeta för att minska hyreshöjningarna vid renoveringar. För att stärka bolagets ekonomi så att det kan möta dessa nya ambitioner så tar vi helt bort kravet på koncernutdelning på 16,4 miljoner från 2017 och framåt.

Erbjud undersköterskor sjuksköterskeutbildning

Vänsterpartiet satsar sammanlagt 13 mkr under perioden 2017-2020 till en utbildningsverksamhet där man ger tillsvidareanställda undersköterskor möjlighet att utbilda sig till sjuksköterskor under arbetstid och med ekonomiskt incitament.

Vi utvecklar och ökar antalet Träffpunkter

Träffpunkter är mötesplatser för våra äldre medborgare som kan komma dit och få en stunds förströelse och social samvaro. När den politiska majoriteten kraftigt drog ner bemanningen på Träffpunkterna, så blev det en försämring för våra äldre. Vänsterpartiet satsar 20 mkr under perioden för att utveckla och öka antalet Träffpunkter.

6-timmars arbetsdag inom äldreomsorgen

Arbetstidsförkortning är en mångfacetterad reform som handlar om att göra stora samhällsvinster ur ett barn-, hälso-, feministiskt och fördelningsperspektiv. Ett första steg mot en sådan reform vill vi ta inom äldreomsorgen, där samvetsstress och obekväma arbetstider utgör ett hot mot hälsan hos en kvinnodominerad arbetsgrupp. Vi satsar 5,4 mkr 2017 och 6,0 mkr 2018.

Träning på arbetstid, forskningsprojekt inom hemtjänsten

Att arbeta i hemtjänsten kan vara ett både stressigt och tungt arbete. Idag upplever många medarbetare inom hemtjänsten fysiska besvär. Vänsterpartiet ökar insatserna för att förbättra arbetsmiljön och minska sjukfrånvaron i hemtjänsten. Vi satsar på ett forskningsprojekt så att medarbetare inom hemtjänsten ska få träna på arbetstid under två år. 2 mkr 2017 och 2 mkr 2018.

Alla barn ska få plats i förskolan

Vänsterpartiet vill att barn till arbetslösa och föräldralediga ska ha rätt till minst 30 timmar per vecka i förskolan. Alla barn ska få gå i en bra förskola som rustar för skolan. Alla barn ska ha möjlighet att lyckas i skolan, därför ska intresset för förskolan stimuleras genom uppsökande verksamhet i områden där färre barn går i förskolan. Vi satsar 140 mkr under planperioden med start 2017.

Feministisk utbildning i skolan

I ett samhälle där mannen fortfarande är norm, fortsätter osynliggörandet och diskrimineringen av unga flickor som också utsätts för mobbing och sexualiserat våld. Därför behöver flickor redan på högstadiet utbildning som stärker deras självkänsla och uppmuntrar dem att ta plats. Genusperspektivet måste genomsyra all undervisning, flickor utbildas i feministiskt självförsvar och pojkar utbildas i feminism. Vi satsar 8 mkr under planperioden.

Allas rätt till fritidshem 10 timmar i veckan åk 3

Barn utvecklas i positiv riktning om de har möjlighet till att gå på fritids. Fritidshemmen har en egen läroplan för att främja barns lärande och utveckling. Idag får inte barn till arbetslösa, sjukskrivna och föräldralediga gå på fritids. Vänsterpartiet vill därför under 2017 genomföra ett projekt där alla barn i åk3 erbjuds minst 10 timmar i veckan på fritidshem. En utvärdering görs i slutet av året.

Driftbudget (mkr)**Aktuell balans BU 2017-2020**

	2017	2018	2019	2020
Intäkter				
Skatteintäkter	6 010,7	6 257,2	6 513,7	6 780,8
Kommunalekonomisk utjämning	1 901,0	1 936,1	1 954,2	1 972,5
Finansnetto	-32,4	-42,4	-54,4	-67,4
Totalt intäkter	7 879,3	8 150,9	8 413,5	8 685,9
Kostnader				
Nämnder	-7 220,4	-7 368,1	-7 521,6	-7 694,6
Avskrivningar	-270,0	-300,0	-330,0	-360,0
Budget pensioner	-153,0	-158,0	-158,0	-158,0
Central lönepott, BU 16-19	-100,2	-210,8	-340,8	-487,6
Ofördelat KS	-7,0	-7,0	-7,0	-7,0
Extrapott löner, BU 16-19	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
Socialt utfallskontrakt, avsättning	0,0	-0,4	-6,6	-1,0
Ökade statsbidrag alternativt generell reducering	0,0	36,3	117,7	211,5
Totalt kostnader	-7 770,6	-8 028,0	-8 266,4	-8 516,7
Resultat budget 2017-2020	108,7	122,9	147,1	169,2
Planerad användning av överskott				
Markering pensioner	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0
Finansiering av investeringar	-25,0	-25,0	-25,0	-25,0
Markering (återbetalning) social investeringsfond	-8,7	-9,5	-5,7	-1,8
Finansiering av investeringar, Ostlänken	-45,0	-55,0	-75,0	-100,0
Summa planerad användning	-108,7	-119,5	-135,7	-156,8
Återstående medel	0,0	3,4	11,4	12,4

Nämnd	2017	2018	2019	2020
Kommunfullmäktige	13 922	14 175	14 449	14 728
Kommunrevisionen	5 066	5 183	5 315	5 458
Valnämnden	392	3 699	3 707	415
Överförmyndarnämnden	17 946	19 340	20 433	21 474
Kommunstyrelsen	406 548	409 599	403 321	407 834
	3 094	3 165	3 245	3 325
Utbildningsnämnden	790	727	375	887
Kultur- och fritidsnämnden	242 946	261 373	279 225	290 738
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	501 445	497 024	498 670	499 088
	2 354	2 412	2 472	2 527
Vård- och omsorgsnämnden	762	479	794	472
Socialnämnden	509 374	515 296	511 677	522 642
Stadsplaneringsnämnden	26 762	27 466	28 316	29 261
Tekniska nämnden	354 437	375 500	407 692	449 264
Byggnads- och miljöskyddsnämnden	44 969	46 201	47 671	49 328
Ofördelat kommunstyrelsen	7 000	7 000	7 000	7 000
Pensionsskuldens förändring	153 000	158 000	158 000	158 000
Medel för löneavtal, kommunstyrelsen	100 200	210 800	340 800	487 600
Extrapott lönesatsning, kommunstyrelsen	20 000	20 000	20 000	20 000
Socialt utfallskontrakt, avsättning	0	360	6 602	1 038
Ökade statsbidrag alternativt generell reducering	0	-36 266	-117 656	-211 509
Summa budgetramar	7 853	8 112	8 353	8 605
	559	956	391	718

V, justering jämfört med majoritetens budgetförslag 2017-2020

<u>Utbildningsnämnden</u>	<u>Belopp per år</u>			
	2017	2018	2019	2020
Budgetförslag majoritet	3 051 790	3 128 727	3 208 375	3 288 887
<i>Tillkommande poster V</i>				
30 timmars förskola	35 000	0	0	0
Fritidshem årskurs 3, projekt ett år	6 000	-6 000	0	0
Feministisk utbildning i skolan	2 000	0	0	0
Förändring	43 000	-6 000	0	0
Budget 2017-2020	3 094 790	3 165 727	3 245 375	3 325 887
Diff mot majoritet	43 000	37 000	37 000	37 000

<u>Kommunstyrelsen</u>	<u>Belopp per år</u>			
	2017	2018	2019	2020
Budgetförslag majoritet	430 348	433 399	427 121	431 634
<i>Tillkommande poster V</i>				
Minskade verksamhetsbidrag till Norrköping Rådhus AB (motsvarande finansiering av Norrköping Airport AB)	-23 800	0	0	0
Förändring	-23 800	0	0	0
Budget 2017-2020	406 548	409 599	403 321	407 834
Diff mot majoritet	-23 800	-23 800	-23 800	-23 800

<u>Vård- och omsorgsnämnden</u>	<u>Belopp per år</u>			
	2017	2018	2019	2020
Budgetförslag majoritet	242 946	261 373	279 225	290 738
<i>Tillkommande poster V</i>				
Satsning på vidareutbildning av undersköterskor till sjuksköterskor	2 000	2 000	0	-1 000
Satsning på friskvård på arbetstid, hemtjänst	2 000	0	-2 000	0
Försök med 6 timmars arbetsdag	5 400	600	-6 000	0
Utveckla träffpunkterna	5 000	0	0	0
Förändring	14 400	2 600	-8 000	-1 000
Budget 2017-2020	2 354 762	2 412 479	2 472 794	2 527 472
Diff mot majoritet	14 400	17 000	9 000	8 000

Förändring per post jämfört med majoritetens förslag (tkr)

Minusbelopp innebär minskade kostnader eller ökade intäkter och plusbelopp innebär ökade kostnader eller minskade intäkter

Budgetpost	2017	2018	2019	2020
<i>Finansnetto</i>				
<i>(överföring från HNAB till Norrköpings kommun utgår)</i>	16 400	16 400	16 400	16 400
<i>Sänkning överskottsmål</i>	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
<i>Utbildningsnämnden</i>	43 000	37 000	37 000	37 000
<i>Vård- och omsorgsnämnden</i>	14 400	17 000	9 000	8 000
<i>Kommunstyrelsen</i>	-23 800	-23 800	-23 800	-23 800
Summa differens jämfört med majoritet	0	-3 400	-11 400	-12 400